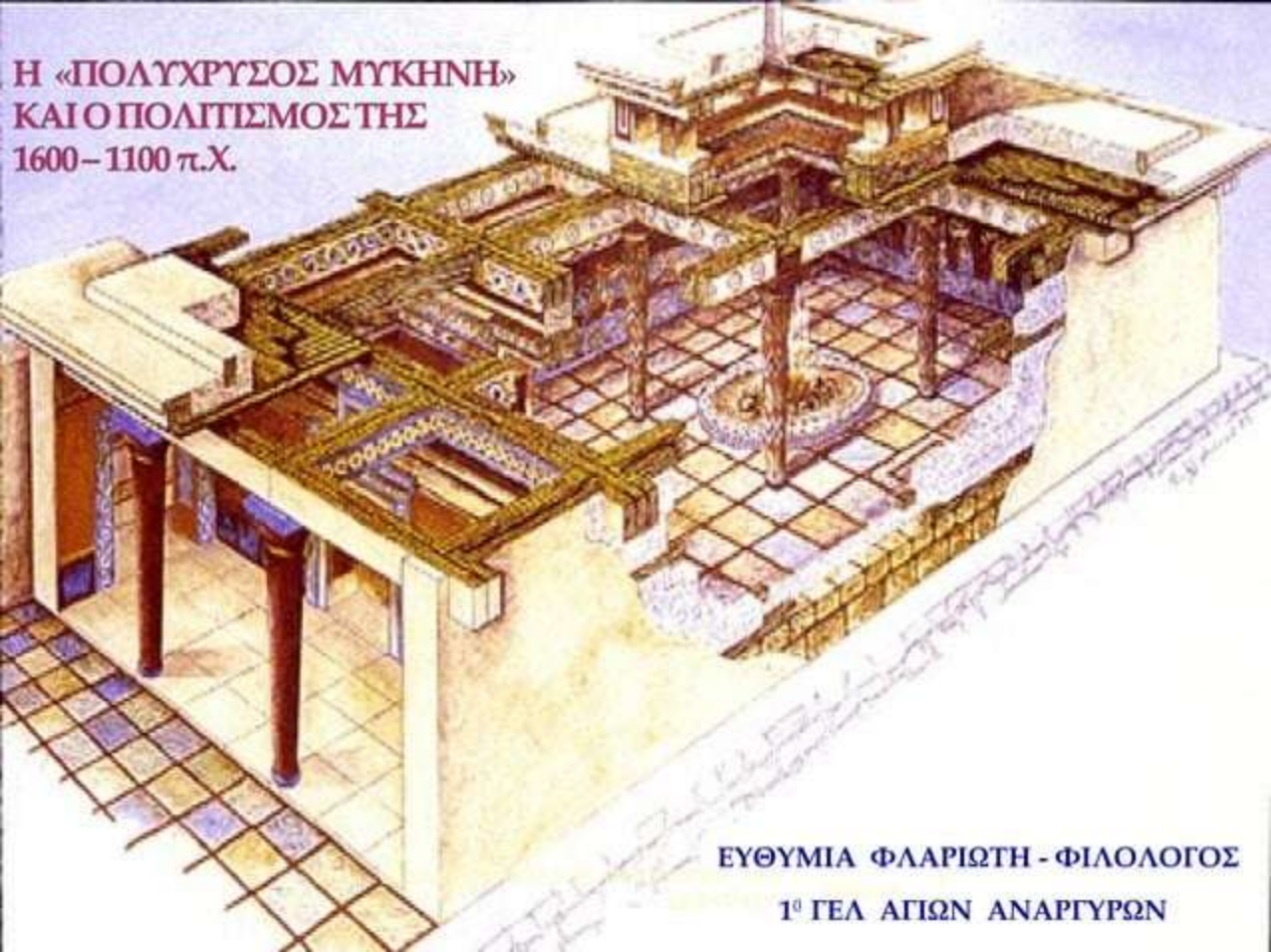

Η «ΠΟΛΥΧΡΥΣΟΣ ΜΥΚΗΝΗ»
ΚΑΙ Ο ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΤΗΣ
1600-1100 π.Χ.

ΕΥΘΥΜΙΑ ΦΛΑΡΙΩΤΗ - ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ

1^η ΓΕΛ ΑΓΙΩΝ ΑΝΑΡΓΥΡΩΝ

Πολιτισμός που δημιουργήθηκε από ελληνικά φύλα γνωστά με τα ονόματα:

Αχαιοί
Δαναοί
Ίωνες
Αργείοι κ.ά

Εξαπλώθηκαν στο χώρο της ηπειρωτικής Ελλάδας αλλά και στο Αιγαίο, την Κρήτη και στις ακτές της Μ. Ασίας.

- Δέχτηκαν επιδράσεις από τον μινωικό πολιτισμό
- Τα ανακτορικά συγκροτήματα της Κρήτης καταστράφηκαν γύρω στο 1500π.Χ. πιθανότατα από την έκρηξη του ηφαιστείου της Θήρας
- Το ανάκτορο της Κνωσού συνέχισε την ανεξάρτητη πορεία του για έναν ακόμη αιώνα

«Μετανακτορική Περίοδος»

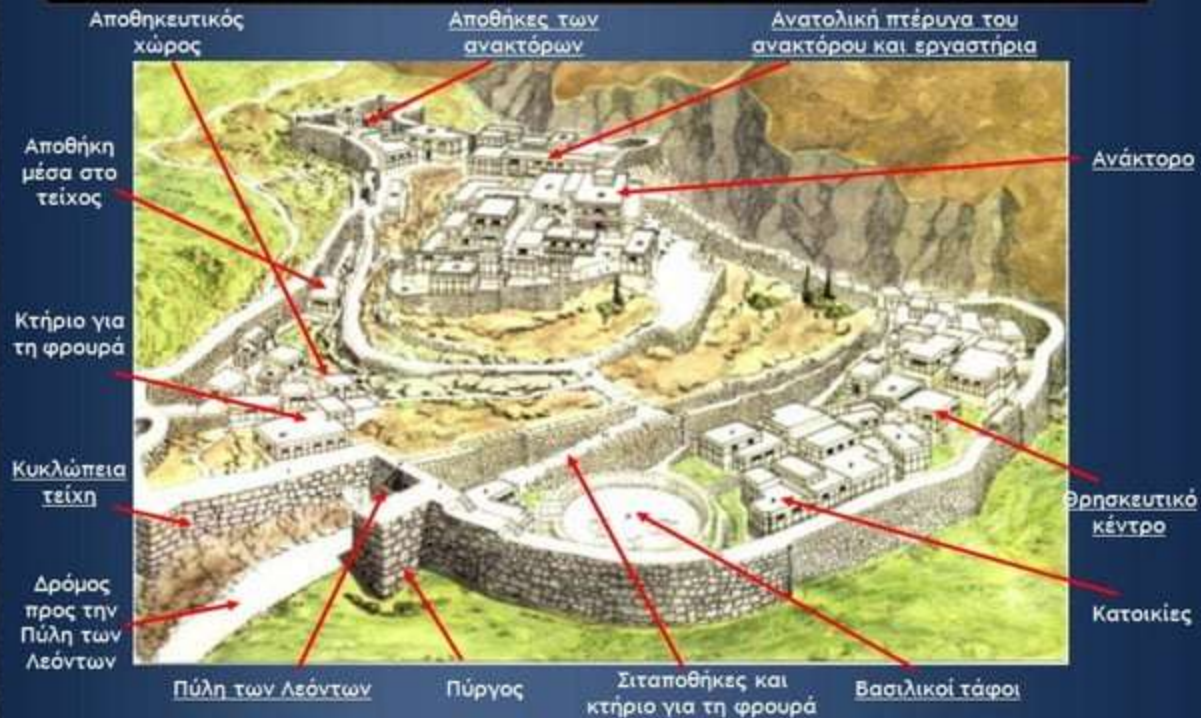
είναι η περίοδος της μυκηναϊκής κυριαρχίας
στην Κρήτη

- Κέντρο : Κνωσός, 1500 – 1100 π.Χ.
- Βρέθηκαν πινακίδες γραμμικής β' γραφής

Αργολίδα, η περιοχή της «πολυχρύσου» Μυκίνης

Αναπαράσταση της ακρόπολης των Μυκηνών

Πηγές για τον Μυκηναϊκό Πολιτισμό

- Όμηρος
Ομηρικά Έπη

- Αρχαιολογικές έρευνες
(Ερρίκος Σλήμαν 1876, Μυκήνες)

Έρρικος Σχλίμαν

Έρρικος Σχλίμαν

- Ο Μυκηναϊκός Πολιτισμός
αποτελεί
την ελληνική πρωτο-ιστορία

Heinrich Schliemann

Ο Ερρίκος Σλήμαν

- γεννήθηκε στο Neubukow της Γερμανίας στις 6 Ιανουαρίου 1822
- πέθανε στη Νάπολη της Ιταλίας στις 26 Δεκεμβρίου 1890
- τάφηκε στο Α' νεκροταφείο της Αθήνας
- Γιος ευαγγελιστή πάστορα
- Ασχολήθηκε με εμπορικές επιχειρήσεις
- Δημιούργησε μεγάλη περιουσία
- Σε ηλικία 41 ετών εγκατέλειψε τις επιχειρήσεις του και ασχολήθηκε με την αρχαιολογία

- Το 1868 επισκέφθηκε για πρώτη φορά την Ελλάδα
- Την επόμενη χρονιά νυμφεύθηκε την Σοφία Εγκαστρωμένου Καστριώτη και εγκαταστάθηκε μόνιμα στην Ελλάδα

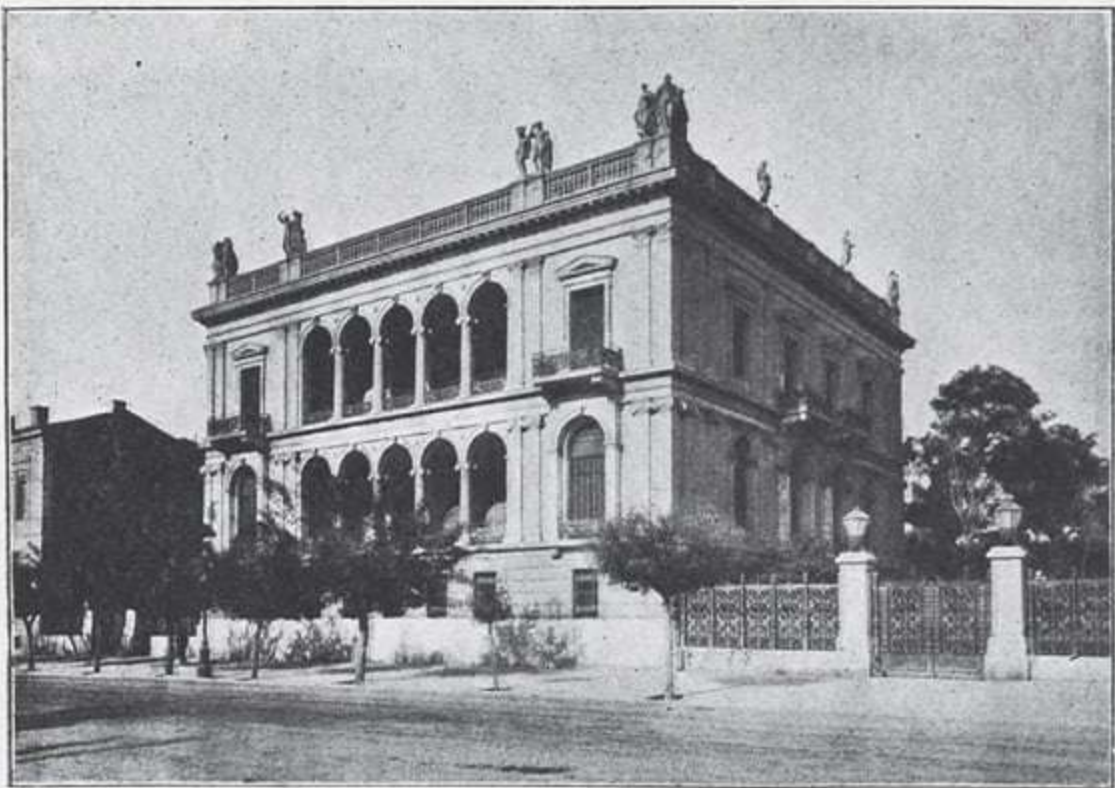

- Απέκτησε δύο παιδιά, τον Αγαμέμνονα και την Ανδρομάχη
- Το 1880 έκτισε την κατοικία του, στην Αθήνα, το «Ιλίου Μέλαθρον», σήμερα Νομισματικό Μουσείο

- «πατέρας της μυκηναϊκής αρχαιολογίας»
- Ερασιτέχνης αρχαιολόγος
- Μιλούσε 22 γλώσσες

- Ανέσκαψε τις Μυκήνες και την Τροία

Ἰλίου Μελαθρον

«Ιλίου Μέλαθρον» σήμερα Νομισματικό Μουσείο

Ιλίου Μέλαθρον : η αίθουσα των Εσπερίδων

Γραμμική Β'

- Χρησιμοποιήθηκε από εξειδικευμένους γραφείς
- Η γραμμική Β' είναι συλλαβική γραφή.
- Τα σύμβολά της αποδίδουν λέξεις της ελληνικής γλώσσας.
- Είναι μια πρώιμη μορφή της ελληνικής γλώσσας
- Αποκρυπτογραφήθηκε το 1952 από τους
M. Ventris και J. Chadwick

Michael Ventris

- Γεννήθηκε στις 12 Ιουλίου 1922 και πέθανε στις 6 Σεπτεμβρίου 1956
- Ήταν Άγγλος γλωσσολόγος και αρχιτέκτονας
- Αποκρυπτογράφησε την Γραμμική Β' γραφή
- Το 1936, σε ηλικία 14 χρόνων έτυχε να ξεναγηθεί από τον Άρθουρ Έβανς σε μια έκθεση ελληνικής και μινωικής τέχνης
- Εκεί κεντρίστηκε το ενδιαφέρον του από το γεγονός ότι η Γραμμική Β' γραφή δεν είχε ακόμη αποκρυπτογραφηθεί.
- Έτσι ξεκίνησε να διαβάσει γι' αυτή.

John Chadwick

- Γεννήθηκε στις 21 Μαΐου 1920 στο Λονδίνο και πέθανε στις 24 Νοεμβρίου 1998
- Σπούδασε στο Πανεπιστήμιο του Cambridge
- ήταν Άγγλος καθηγητής κλασσικής φιλολογίας και συνεργάτης του Michael Ventris στην αποκρυπτογράφηση της Γραμμικής Β.
- Ανακηρύχτηκε επίτιμος καθηγητής της φιλοσοφικής σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών

Σελιδόσχημη πινακίδα
Γραμμικής Β
με καταγραφές
στρατιωτικών
και ναυτικών
συμφωνιών
για την άμυνα
της Πύλου
Αθήνα,
Εθνικό Αρχαιολογικό
Μουσείο

Μυκηναίοι γραφείς

Ειδικοί υπάλληλοι, επιφορτισμένοι με
την τήρηση των

"λογιστικών βιβλίων"

των μυκηναϊκών ανακτόρων

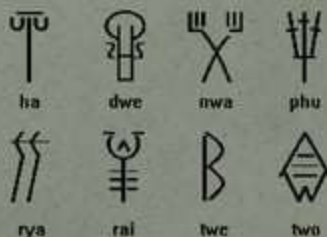
αυτοί ήταν οι

ανακτορικοί γραφείς

πολύ καλά εκπαιδευμένοι, όπως δείχνει
η πολύ μεγάλη ομοιομορφία του
τρόπου σύνταξης των πινακίδων

και της γλώσσας που

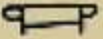
χρησιμοποιούσαν

Συλλαβογράμματα

A	𐀀	E	𐀂	I	𐀄	O	𐀆	U	𐀈
DA	𐀁	DE	𐀃	DI	𐀅	DO	𐀇	DU	𐀉
JA	𐀊	JE	𐀋			JO	𐀍		
KA	𐀌	KE	𐀍	KI	𐀎	KO	𐀏	KU	𐀐
MA	𐀑	ME	𐀒	MI	𐀓	MO	𐀔	MU	𐀕
NA	𐀖	NE	𐀗	NI	𐀘	NO	𐀙	NU	𐀚
PA	𐀛	PE	𐀜	PI	𐀝	PO	𐀞	PU	𐀟
QA	𐀠	QE	𐀡	QI	𐀢	QO	𐀣		
RA	𐀥	RE	𐀦	RI	𐀧	RO	𐀨	RU	𐀩
SA	𐀬	SE	𐀭	SI	𐀮	SO	𐀯	SU	𐀰
TA	𐀲	TE	𐀳	TI	𐀴	TO	𐀵	TU	𐀶
WA	𐀸	WE	𐀹	WI	𐀺	WO	𐀻		
ZA	𐀼	ZE	𐀽			ZO	𐀾		

Ιδεογράμματα

					
άνδρας	γυναίκα	κρίαρι	προβατίνα	ταύρος/βόδι	αγελάδα
					
μαλλί	πινάρι	ύφασμα	δέρμα βοοειδούς	προβιά	σιτάρι
					
κριθάρι	επιές	πιάδι	σύκα	κρασί	
					
τρίποδας	πρόχους	αμφορέας	φιάλη	ψευδόστομος	
					
Ξίφος/πίσχι	θώρακας	άρμα	άλλογο		
					
χρυσός	μπρούτζος	τάλαντο χαλκού	υποπόδιο		

Ιδεογράμματα της Γραμμικής Β'

Άντρας	Σελήνη	Κριθαίρι	Αμφούρις	Μάλι	Δόρυ
Γυναίκα	Λεκάνη	Ψελαία	Άγγελο με 3 χειρ- λίες	Κέρατο	Βέλος
Ελάφι	Τρίποδας	Κύντερο (αρωματικό)	Φιάλη	Ρινό- αγγείο	Α
Άλογο	Άγγελο	Αλεύρι	Δοχείο	Ρινό- αγγείο	Α
Προβατίνα	Λιθαίρι	Ψελαίον	Λοτήρι	Α	Άρμα με τροχό
Κριθαίρι	Κανάτα	Κρασί	Βαθύ κύνελλο	Υφασμα	Άρμα χωρίς τροχό
Κατσικά	Κανατούλα	Χαλκός	Κύνελλο με 1 χειρ- λί	Χιτίνας	Άρμα
Γουρούνι	Υδρία	Χρυσός	Ρυτό	Α	Τροχός
Βόδι	Υδρία με 3 πόδια	Α	Κουτάλι	Α	Ακόντιο
Σιταίρι	Κύνελλο	Κρόκος	Κουτάλι	Α	Α

Η Κοινωνική οργάνωση της Μυκηναϊκής Κοινωνίας

Η Διοικητική ιεραρχία της Μυκηναϊκής Κοινωνίας

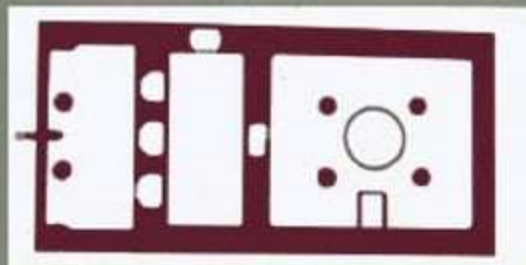

Ο Ηγεμόνας - Άναξ

- Είναι ο πολιτικός και στρατιωτικός ηγέτης
- Έχει δικαστική και θρησκευτική εξουσία, χωρίς θεοκρατικά στοιχεία
- Είναι κύριος του ανακτόρου
- Από τον «ἄνακτα» πηγάζει κάθε εξουσία
- Έχει ως υποτελείς όλους τους τοπικούς άρχοντες και διοικητές των περιφερειών
- Διαχειρίζεται τον πλούτο της περιοχής

Επίκεντρο των οικονομικών δραστηριοτήτων ήταν το Μέγαρο

Σχέδιο
Μεγάρου

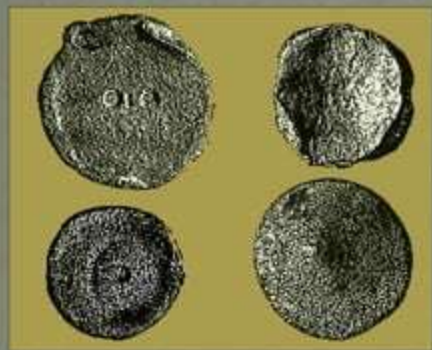

- Αγροτική οικονομία
- Εγγειοβελτιωτικά έργα
- Έργα μεταλλοτεχνίας
- Εμπόριο & διεθνείς σχέσεις

**Ανατολή
Ευρώπη**

- Η οικονομική ανάπτυξη συνδυάζεται με την έξοδο των Μυκηναίων στη θάλασσα
- Η οικονομική ανάπτυξη εκφράζεται και από τα εντυπωσιακά οικοδομήματα
 - Μέγαρα
 - Οχυρωμένες Ακροπόλεις
- Γεωργία και Κτηνοτροφία
- Ειδικευμένοι τεχνίτες
- Έμποροι και Ναυτικοί
- Επαγγελματίες στρατιώτες

Μυκηναϊκά σταθμά

Μονάδες μέτρησης

ΜΟΝΑΔΕΣ			= 5
ΔΕΚΑΔΕΣ	—	≡ =	= 50
ΕΚΑΤΟΝΤΑΔΕΣ	○	○○ ○○	= 400
ΧΙΛΙΑΔΕΣ	⊙	⊙⊙ ⊙⊙	= 4000
ΔΕΚ. ΧΙΛΙΑΔΕΣ	⊙	⊙⊙ ⊙⊙	= 40000
ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ	⊙	⊙⊙ ⊙ ⊙ ≡ ≡	= 14268

Περιοχές στην
 ανατολή,
 στις οποίες
 βρέθηκαν έργα
 μυκηναϊκής
 τέχνης

- Οι Μυκηναίοι κυριαρχούν στο θαλάσσιο εμπόριο από τα μέσα του 15^{ου} αι. π.Χ.
- Εκτοπίζουν τους Μινωίτες και δημιουργούν εμπορικούς σταθμούς σε όλο το Αιγαίο πέλαγος
- Αποικίζουν συστηματικά την Κύπρο τον 13^ο π.Χ. αι. και την απομακρύνουν από την κυριαρχία των Φοινίκων και Αιγυπτίων συμβάλλοντας έτσι στον εξελληνισμό της
- Ίδρυσαν μυκηναϊκή παροικία στην φοινικική πόλη Ουγκαρίτ
- Επεξέτειναν τις εμπορικές τους δραστηριότητες μέχρι την Παλαιστίνη και την Αίγυπτο

- Έχουν αναπτύξει φιλικές σχέσεις με τους Χετταίους
- Πινακίδες στην Χατούσα (πρωτεύουσα του κράτους των Χετταίων) τους αναφέρουν ως «Αχιγιάβα»
- Μυκηναίοι πρέπει να είναι και οι «Αχαϊβάσα», που αναφέρονται σε αιγυπτιακές επιγραφές
- Οι «Αχαϊβάσα» πρέπει να ανήκαν στους «λαούς της θάλασσας»
- Οι Μυκηναίοι επεκτάθηκαν και στην δυτική Μεσόγειο (Σικελία – Σαρδηνία – Ανατολικές Ακτές της Ισπανίας)
- Έχουν επαφές και με τον Εύξεινο Πόντο (εισάγουν πρώτες ύλες και μέταλλα)

Τρωική Εκστρατεία

- Οι Μυκηναίοι επιδιώκουν τον έλεγχο των στενών του Ελλησπόντου
- Η τρωική εκστρατεία χρονολογείται γύρω στα τέλη του 13^{ου} π.Χ. αι., αν και η αρχαία ελληνική παράδοση την τοποθετεί περί το 1184π.Χ.
- Δεν παραδίδεται μυκηναϊκή εγκατάσταση στην περιοχή της Τροίας
- Οι Έλληνες για λόγους ανασφάλειας ή αναταραχής στα βασίλειά τους εγκατέλειψαν την περιοχή και επέστρεψαν στις πατρίδες τους

- Οι δυσκολίες και η παρακμή ξεκινούν από τις αρχές του 12^{ου} π.Χ. αι.
- Οι εμπορικές επαφές με χώρες της Ανατολής δυσκολεύουν
- Το κράτος των Χετταίων διαλύεται
- Η Κύπρος, η Αίγυπτος και οι ανατολικές ακτές της Μεσογείου δέχονται επιθέσεις και αποδυναμώνονται
- «οι Λαοί της Θάλασσας» ευθύνονται για αυτήν την αναστάτωση

Οι Λαοί της Θάλασσας

- Οι Πελεσέτ (Φιλισταίοι) – (*Prst* στο αιγυπτιακό κείμενο)
- οι Τζεκέρ (*Tkr*)
- οι Ντενυέν (*Dnn*)
- οι Βεσές (*Wss*) φορούν περικεφαλαίες με φτερά
- οι Σερντέν φορούν περικεφαλαία με κέρατα
- οι Σεκελές φορούν ταινίες στο μέτωπο

Λαοί της θάλασσας

- φορούν κοντές φούστες ή ποδιές στην μέση
- συνήθως δεν έχουν μούσι
- συχνά φορούν πανοπλίες
- είναι οπλισμένοι με ασπίδες στρογγυλές, δόρυ μακρύ, δόρυ κοντό και σπαθιά
- τα καράβια τους είναι όλα της ίδιας κατασκευής με πανιά
- και μια χαρακτηριστική κεφαλή πουλιού και στα δύο άκρα
- δεν ξέρουμε αν είχαν κουπιά
- από την ενδυμασία τους συμπεραίνουμε ότι είναι μεσογειακής καταγωγής

Λόγοι παρακμής του μυκηναϊκού κόσμου

- Το Αιγαίο και τα μυκηναϊκά κέντρα δεν δέχτηκαν άμεσα επιθέσεις
- Οι καταστροφές όμως των παράκτιων ανατολικών περιοχών τερμάτισαν τις εμπορικές επικοινωνίες των Μυκηναίων
- Η απώλεια των αγορών της Ανατολής κλόνισε την οικονομία των μυκηναϊκών ανακτόρων και σιγά σιγά τα διέλυσε
- Εσωτερικές διενέξεις, δυναστικές έριδες και συγκρούσεις ανάμεσα στα μυκηναϊκά κέντρα

Ο Μυκηναϊκός Πολιτισμός

- Διασπασμένα Βασίλεια – Πολιτιστική Συνοχή
- Κοινή Γλώσσα
- Κοινές Θρησκευτικές Δοξασίες
- Ομοιομορφίες σε όλες τις πτυχές του υλικού βίου
- Μυκηναϊκή Τέχνη

Μυκηναϊκή Τέχνη

- Μυκηναϊκή Αρχιτεκτονική
 - Το Μυκηναϊκό Μέγαρο

- Οι Θολωτοί Τάφοι

- Οι Οχυρωμένες Ακρόπολεις

Η είσοδος της ακρόπολης των Μυκηνών

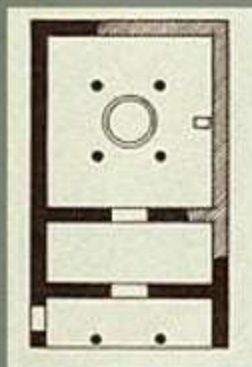

Η Πύλη των Λεόντων

ΕΥΘ. ΦΛΑΡΙΩΤΗ ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ
1ο ΓΕΛ ΑΓΙΩΝ ΑΝΑΡΓΥΡΩΝ

το μυκηναϊκό
μέγαρο

το ανακτορικό
συγκρότημα
της Πύλου

τα διαμερίσματα
του βασιλιά
και της
βασιλίσσας

ΕΥΘ. ΦΛΑΡΙΩΤΗ ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ
1^ο ΓΕΛ ΑΓΙΩΝ ΑΝΑΓΥΡΩΝ

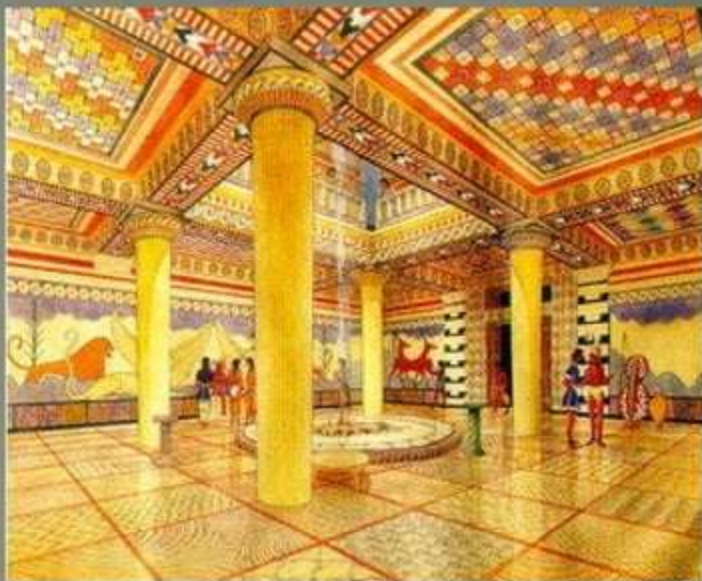
10/02/14

ΜΥΚΗΝΑΪΚΟ ΑΝΑΚΤΟΡΟ ΠΥΛΟΥ

η Εστία

ο λουτήρας της Βασίλισσας

αναπαράσταση της αίθουσας του
θρόνου του Νέστορα

Υπόγεια
σήραγγα
στην Τίρυνθα

Μυκηναϊκή γέφυρα στην Αργολίδα

ΕΥΘ. ΦΛΑΡΙΩΤΗ ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ
1^ο ΓΕΛ ΑΓΙΩΝ ΑΝΑΡΓΥΡΩΝ

10/02/14

Μοκήνες

Χρυσή νεκρική προσωπίδα
«η μάσκα του Αγαμέμνονα»

Χρυσό διάδημα
με έκκρουστη διακόσμηση

Η χάλκινη πανοπλία από
τα Δενδρά της Αργολίδας
Αρχαιολογικό Μουσείο
Ναυπλίου

Ταφική στήλη
με παράσταση
αρματοδρομίας

Οικτώσχημες ασπίδες

Τοιχογραφίες από την Πύλο

Τοιχογραφίες από την Τίρυνθα

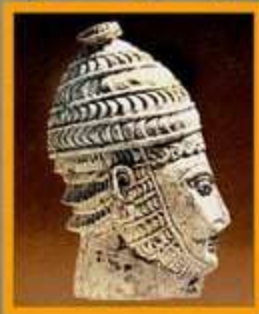
Τοιχογραφίες από τις Μυκήνες

Ελεφάντινη Τριάδα

Ελεφάντινο κράνος πολεμιστή

Λατρευτικά πήλινα ειδώλια

ομοίωμα φιδιού και γυναικεία ειδώλια

Ζωόμορφα πήλινα ειδώλια

κεφάλι σφίγγας από ασβεστοκονίαμα

Αγγεία

Μόνωτο κύπελλο

κύπελλο - αλάβαστρο

αμφορέας ανακτορικού
ρυθμού

Τρίωτος αμφορέας

Ψευδόστομος Αμφορέας

Κύλικες

Αμφορέας
Ανακτορικού
Ρυθμού

ο Κρατήρας
των
Πολεμιστών

αμφοροειδής
κρατήρας

Αρτόσχημο
αλάβαστρο

Ψυκτήρ

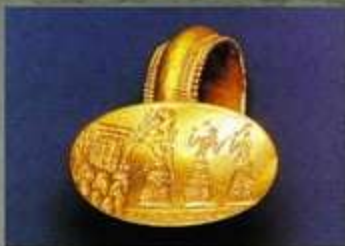
ΠΟΛΥΧΡΥΣΟΣ ΜΥΚΗΝΗ

ΕΥΘ. ΦΛΑΡΙΩΤΗ ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ
1^ο ΓΕΛ ΑΓΙΩΝ ΑΝΑΡΓΥΡΩΝ

10/02/14

53

χάλκινα εγχειρίδια
με ευπίεστη διακόσμηση

τρίωτο αγγείο
από αλάβαστρο

Το ρυτό «πάπιας»
από ορεία κρύσταλλο

Ταφικός περίβολος στην ακρόπολη των Μυκηνών

ΕΥΘ. ΦΛΑΡΙΩΤΗ ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ
1^ο ΓΕΛ ΑΓΙΩΝ ΑΝΑΡΓΥΡΩΝ

10/02/14

Ο τάφος του Αγαμέμνονα, ο «Θησαυρός του Ατρέα»

Ο θολωτός τάφος της Κλυταιμνήστρας

Κτερίσματα από μυκηναϊκούς τάφους

Μυκηναϊκός Θολωτός Τάφος λίγο έξω από την Πύλο

Μυκηναϊκός
Θολωτός Τάφος
Mycenaean
Tholos Tomb

